

skupin (na priliko: štajarska in koroška skupaj, — kranjska, goriška, istrska in tržaška skupaj) in vsaka skupina ima svoje poveljstvo. V tem pa so centralisti videli živo pošast federalizma in vdrihali so po njem, da je vse vprek letelo. Drugi, in med njimi tudi minister Giskra, so svarili zbor, naj se saj v armado ne položi kvas narodnega razpora. Pri glasovanju je padel predlog manjšine, pa s prav majhno večino, ki je kazala, da ministerstvo nima velike večine za seboj. Brambovci pridejo tedaj pod vojaško komando, čeravno na Ogerskem brambovci (honvedi) ne stojé pod vojaškim poveljstvom. Brez vspeha so tedaj bili tehtni govori avtonomistov, izmed katerih priobčimo dr. Toman-ovega, ki se je blizo tako-le glasil: Ako pravite, da smo mi zoper to, da se sinovi našega naroda zbirajo pod avstrijskim orlom, povem vam, da to ni res. Nam je za ohranitev Avstrije gotovo toliko mar, kakor onemu narodu, čegar govorniki so avstrijsko domoljubje z mnenjem o deželni brambi v tako tesno zvezo spravljali, kakor da nobeden, ki drugače misli o njej, ne bi bil navdan avstrijskega patriotizma. (Dobro! z desnega središča.) Nam je na ohranitvi Avstrije gotovo ravno toliko ležeže, kakor vam, ker je naš obstanek v tesni zvezi z obstankom Avstrije; zdi se nam, da smo tudi mi v nevarnosti, ako pogine Avstrija. Tudi še danes imajo slovanski narodi isto zavest, katero so imeli v prejšnjih časih: da ni Avstrije, morala bi se stvariti. (Dobro! v desnem središču.) To bodi vam, gospôda moja, v oči rečeno. Če hočete, da se vam pové, kedaj je od 1804. leta — kajti od tedaj more se govoriti o avstrijskem cesarstvu — avstrijsko orožje zmagovalo a kadaj ne, in kaj so iz tega sklepali vojaški izvedenci, povem vam, da se je po zgubljeni vojski pri Solferini in pri Magenti dobro spoznalo, da je iznarodjenje armade, to je, zmes vseh narodov kriva bila nesrečnega izida, da se je bilo jelo popravljati to, kar se je bilo grešilo do 1859. leta, in da bi se bilo pri Sadovi morda drugače izteklo, ako bi se ne bilo toliko časa nasproti ravnalo temu spoznanju. Gospôda moja! Ne le pod nemško zastavo je zmagovala Avstrija. Prav gospodje na tej-le strani (pokaže na desnico) nam lahko povedó, da je Sobieski prišel za poljskim banderom in je Turka odpodil od Dunaja, in mi vam lahko povemo, da smo skozi cela stoletja Turka odvracali od srca Avstrije, in to z deželno brambo, katero smo bili ustanovili na Kranjskem, Koroškem in Štajarskem. Naše spoznanje, da deželna bramba bila bi boljše uravnana, ako bi bila domača, narodna, opira se na to, ker se okrepiti in navdušiti more le taka armada, ktera se nagovarja v jeziku, vojniku razumljivem. — Kaj je neki avstrijsko armado oslabilo? Sprejem toliko tujcev, zlasti Nemcev med avstrijsko večidel nenemško armado, tujcev, kateri so se pred domačini imenovali za častnike in od službe do službe povzdigovali ter so v mirnih časih prav dobro delali enojno armado; toda v vojski, ko je šlo za to, da bi vojake ogovarjali in navduševali v jeziku njim razumljivem, v vojski, gospôda moja, ni bilo tega, česar je bilo najbolj treba. Gospôda! močne deželne brambe ne vstvarite drugač, nego po tej poti, ki jo nasvetuje manjšina. Zadostite vsem avstrijskim narodom, potem vam ni treba bati se, sprejeti manjšin predlog; jaz se čudim, jaz strmim, kako je mogoče, da se v Avstriji hoče ustanoviti sestava deželne brambe in črna vojska, dokler se ne uresniči poravnava z avstrijskimi narodi. Bodite pravični vsem avstrijskim narodom, potem se ne bojte te naravne podlage močni deželni brambi. (Dobro! dobro! na desnem središču.)

Potem je prišla na dnevni red postava o črni vojski (landsturm). Večina dotičnega odbora je nasvetovala, naj se brez razgovora odbije ta postava, manjšina pa je zahtevala, naj se razgovor prične, predno se eno ali drugo sklene. Za to, da se razgovor prične, glasovali so Poljaki, Slovenci in Tirolci, ko je popred baron Petrino v imenu odborove manjšine poročal, da manjšina ne reče s tem, da je za črno vojsko, ampak da želi le razpravo o njej. *) Vendar je obveljal predlog večine in črna vojska je padla brez razprave. Tudi nam ni žal po nji. — Državni zbor je šel zdaj na velikonočne praznike.

— Postavo o porotnih sodbah za pregreške tiska (časnikov in knjig) je cesar potrdil 9. dne t. m. Kakor navadno druge postave zadobi moč 45 dni po oklicu, tedaj 23. aprila. Govorilo se je, da z oklicom porotnic pride pomiloščenje obsojenih vrednikov in pisateljev; al — ni ga bilo; ministri bojè mislijo, da ne bi bila amnestija časnikarstvu ugodna.

Iz Trsta — piše „Primorec“ — da je čitalnica v Skednji prav lepo sprejela cesarja, ko se je peljal mimo Skednja v sv. Rok. Vse svoje zastave, to se vé, da cesarske in slovenske, je razvila in možnarji so pokali, da je bilo kaj. — Šokol se napravlja v Trstu, pa tudi v Rojani.

— Svetli škof tržaško-koperski dr. Legat je ob bivanju Njih Veličanstva na Primorskem prejel čast tajnega cesarjevega svetovalca, s katero je sklenjen naslov ekselence, svetli knez in nadškof goriški dr. Golmajer pa veliki križ Leopoldovega reda.

Ogersko. — Volitve za državni zbor se vršijo tako, da Deakova večina še ostane, al mnogo hudih levičnjakov pride v zbor, kateri nameravajo prekucniti dvalizem sedanji na to stran, da med Avstrijo in Ogersko ostane le personalna unija. In za vse to se je za volitve toliko denarja potrosilo in toliko krvi prelilo!

*) „Tagblatt“ je interpeliral „Novice“: „kaj da one rekó k temu, da so naši poslanci za črno vojsko glasovali, ktera se vendar mrzi slovenskemu narodu? „Novice“ odgovorijo na to interpelacijo le to, da se je „Tagblatt“ spet zlagal. Da spozná svojo pregreho, naj bere sporočilo Petrinovo. Vred.

Žitna cena

v Kranji 22. marca 1869.

Vagán pšenice 4 fl. 60. — rži 3 fl. 10. — ječmena — fl. —. — ovsa 2 fl. 30. — soršice 3 fl. —. — ajde 2 fl. 40. — prosa 2 fl. 36. — krompirja 1 fl. 60. — žola 3 fl. 84.

Žitna cena

v Ljubljani 20. marca 1869.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 40 — banaške 5 fl. 10. — turšice 2 fl. 90. — soršice 3 fl. 54. — rži 2 fl. 80. — ječmena 2 fl. 60. — prosa 2 fl. 0. — ajde 2 fl. 50. — ovsa 1 fl. 90 — Krompir 1 fl. 60.

Kursi na Dunaji 23. marca.

5% metaliki 62 fl. 85 kr. Ažijo srebra 123 fl. — kr.
Narodno posojilo 71 fl. 25 kr. Cekini 5 fl. 90 kr.

Loterijne srečke:

V Trstu 20. marca 1869: **47. 19. 17. 51. 67.**
Prihodnje srečkanje v Trstu bo 3. aprila 1869.